

MATEJ LAHOVNIK

Na kožo

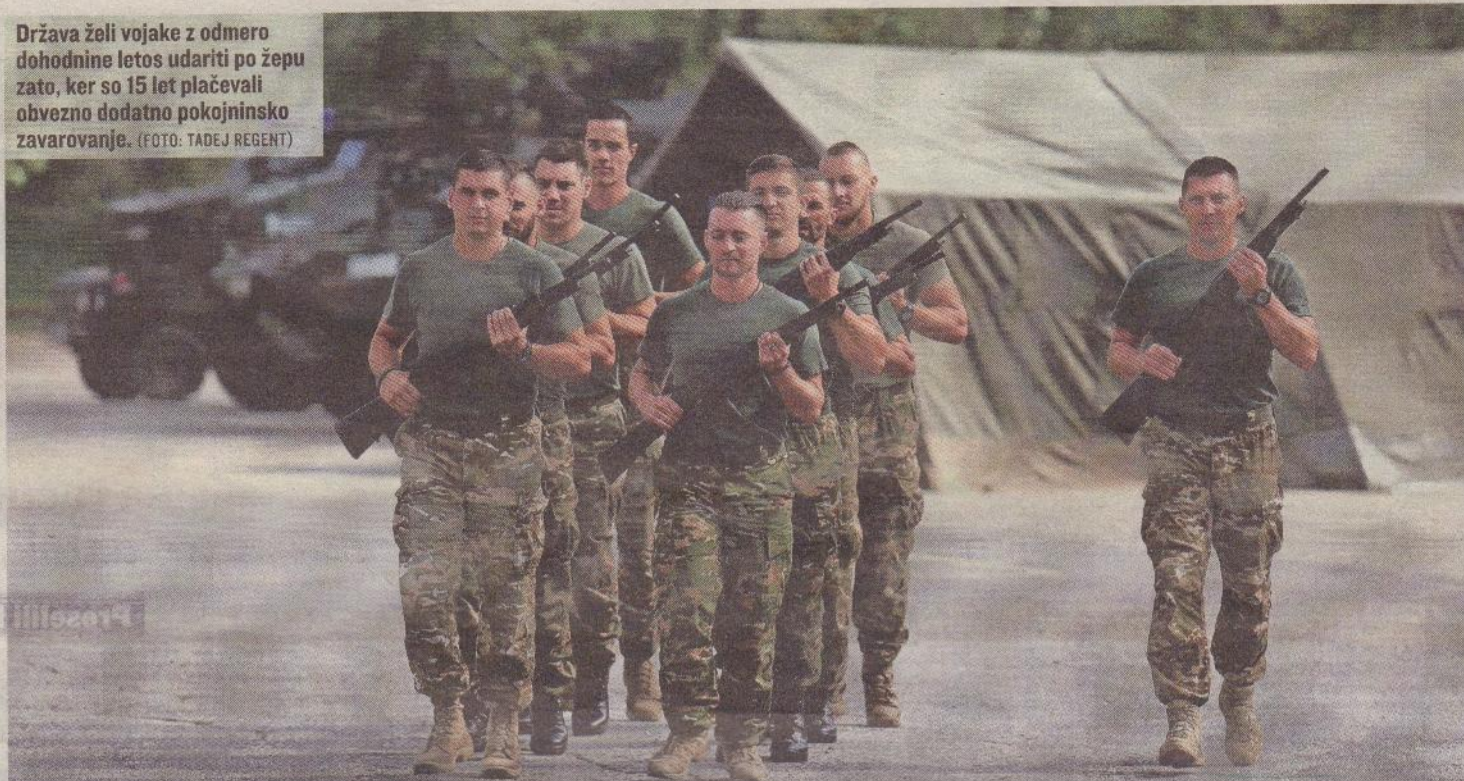
Politična mavrica

V našem političnem sistemu je oblikovanje in delovanje vsakokratne koalicije odvisno prav od malih strank. Zato bodo naslednje volitve še posebno zanimive, saj so na levi in desnici vsaj po tri stranke, katerih (ne) uvrstitev v parlament bo tesna. Na levi so to Jankovičeva Pozitivna Slovenija, Zavezništvo Alenke Bratušek in nastajajoča Dobra država Bojana Dobovška. Na desnici pa so takšne stranke Aleša Primca, Nova ljudska stranka Kanglerja in Zidankova »stara« SLS. Ne smemo pozabiti tudi Jelničiča, ki se bo predsedniške tekme udeležil predvsem zato, da poveča možnosti SNS za vrnitev v parlament. Za uvrstitev v parlament je po izkušnjah potrebno približno 40.000 glasov volivcev. Če jih stranka zbere malo manj, ni noben faktor na politični sceni. Če pa gre čez ta prag, lahko odločilno vpliva na to, ali bo koalicija levo- ali desnosredinska in kdo bo novi mandatar.

Teško je verjeti, da bo v novem parlamentu prostora za več kot dve novi stranki.

Pri malih strankah torej o (ne) uvrstitvi v parlament odloča le nekaj mejnih glasov. S tem ko se določena stranka ne uvrsti v parlament, gre do prazno tudi glasovi njenih volivcev. Zato bi bilo logično, da bi se majhne stranke na levi in desnici povezale v predvolilne koalicije. Vse bolj pa je očitno, da so male in velike osebne zamere med voditelji teh strank premočne in da bodo čustva prevladala nad racionalnostjo. Predvolilna koalicija med Jankovičem in Bratuškovo bo na levi nemogoča. Na desnici pa velja podobno za povezovanje med Zidankom in Kanglerjem. Primc pa sploh ne kaže želje po povezovanju s komer koli in se pozicionira kot krščanski socialist. V ekonomskem smislu namreč zagovarja nacionalni interes z močno vlogo države, v ideološkem smislu pa zelo konservativne krščanske vrednote. Teško je verjeti, da je v parlamentu prostora za več kot dve novi stranki, saj se glasovi pred volitvami koncentrirajo pri največjih strankah obeh polov. Ob šestih strankah, ki imajo svoje poslanske skupine v obstoječem parlamentu, za vseh sedem novih ne bo prostora. Z drugimi besedami, parlamentarna miza je za marsikoga privlačna, a je stolov ob njej za vse nove in stare interese premalo.

Država želi vojake z odmero dohodnine letos udariti po žepu zato, ker so 15 let plačevali obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje. (FOTO: TADEJ REGENT)

Vojaki so za Furs le molzne krave?

- Letos naj bi jih kaznoval zaradi obveznega dodatnega zavarovanja
- Se jim bo uspelo vsaj za pol leta izogniti dodatno visoki dohodnini?

JADRAN VATOVEC

jadran.vatovec@slovenskenovice.si

LJUBLJANA • Kaj sploh še (pre)ostane domoljubnim pripadnikom Slovenske vojske, ki so jim za njihovo poslanstvo uradno sicer hvaležni prav vsi visoki predstavniki slovenske države, a kljub temu spet in spet na svoji koži občutijo, da se domovina (država) do njih še najpogosteje vede kot trdosrčna mačeha? To je vprašanje, kot bi svojčas rekli, za milijon dolarjev. Letos naj bi država (drži, to bo storila Finančna uprava Republike Slovenije v imenu države), na primer, slovenske vojakinje in vojake udarila po žepu s tem, da bodo morali pri dohodnini plačati veliko več, če so jim že izplačali privarčevana sredstva, ki so jih plačevali v Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja (SODPZ): obdavčeni bodo, namreč, kot da bi v petnajstih letih in več privarčevana (vplačevana) sredstva zaslužili zgolj v enem samem, lanskem letu. V Sindikatu vojakov Slovenije (SVS) so se zaradi tega odločili, da bodo članicam in članom pomagali vlagati ugovore na informativne izračune dohodnine, s čimer naj bi »najmanj za pol leta« zamaknili zadnji rok za plačilo visoke dohodnine.

Do ustavnega sodišča

Ker so v SVS poleg tega prepričani, da je zdajšnja zakonska ureditev dohodninskih obveznosti celo v nasprotju z ustavo, saj dohodek, ki je nastajal najmanj petnajst let, zgolj zato, ker to bolj ustreza državi in njenim dararjem, velja kot dobiček, ki naj bi ga vojaki imeli v enem samem letu.

Enkratni davek za drugi dohodek

Drži, iz Finančne uprave Republike Slovenije (Furs) so resda že lani v odgovoru na dopis Sindikata vojakov Slovenije, pod katerega se je podpisala generalna direktorica Jana Ahčin, pokroviteljsko pojasnjevali, zakaj so v skladu z veljavnim zakonom o dohodnini v Sloveniji pač obdavčeni prav vsi dohodki, razen tistih, ki so v zakonu izrecno opredeljeni kot neobdavčeni oziroma oproščeni plačila dohodnine: »Za dohodek, obdavčen z dohodnino, se smatra tudi izplačilo odkupne vrednosti na podlagi zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki se obdavči kot drug dohodek ...« Za vojake kot davčne zavezance pa je v konkretnem primeru še kako pomembno naslednje iz odgovora Fursa: »Enkratno izplačilo sredstev v obliki izplačila odkupne vrednosti enot premoženja na osebem računu zavarovanca poklicnega zavarovanja se davčno obravnava kot drug dohodek, od katerega se ob izplačilu obračuna, odtegne in plača akontacija dohodnine po stopnji 25 odstotkov.«

Za finančno ministrico mag. Matejo Vraničar Erman je, kajpak, pomembno, da vojaki čim več prispevajo v državno blagajno.

(FOTO: BLAŽ SAMEC)

Nelogična zakonska določila bodo zato, komaj bodo vojakinje in vojaki prejeli letošnje dohodninske odločbe, začeli spodbijati na sodišču in, nazadnje, zelo verjetno tudi še na ustavnem sodišču. SVS je uspelo pripraviti celo izračune obdavčenja enkratnih izplačil iz SODPZ z metodo povprečenja, pri čemer je upošteval vse veljavne predpise. Izračuni na portalu eDavki naj bi potrdili, da je obdavčenje brez uporabe metode povprečenja nepošteno in nepravilno, saj je treba plačati skoraj še enkrat več davka, kot če bi se vplačila v SODPZ upoštevala, kot da gre za dohodek, ustvarjen v več preteklih letih, kakor ga je konec koncev delodajalec v resnici tudi nakazoval na osebne račune zavarovancev.

Mimogrede, Konfederacija slovenskih sindikatov (KSS) je že avgusta 2015 finančnemu ministru predlagala spremembo spornih določil zakona o dohodnini, po uveljavitvi katere bi lahko država izplačila odkupne vrednosti sredstev, v več letih privarčevanih v Skladu obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, obravnavala

Dodana doba se zanje upošteva dvakrat, pri poklicni in tudi pri starostni upokojitvi, kar se bo pokazalo v (delovnem) sodnem sporu zoper odločbo o starostni upokojitvi člana SVS. Dodana doba se ne upošteva pri odmeri starostne pokojnine, zaradi njenega (ne) upoštevanja pri ugotavljanju pogojev za starostno upokojitev pa se večina zavarovancev starostno upokojuje s 35 do 36 leti pokojninske dobe ter z nižjo pokojninsko odmero od

Premier dr. Miro Cerar in obrambna ministrica Andreja Katič: ni dovolj, da si slednja popravila lase in ob tem morda zatiska ušesa. (FOTO: ROMAN SIPIČ)

kot dohodek, ki so ga vojaki davčni zavezanci pač ustvarjali več let, in kot takšnega potem tudi obdavčila. Drži, že leta 2015 je KSS začasno finančno ministrico Alenko Smrkolj, ki je nasledila ministra za finance dr.

V Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja so vplačevali 15 let in več, davek na tak »dobiček« pa naj bi poravnali naenkrat.

Dušana Mramorja, opozoril tudi na nedorečenost sistema poklicnega zavarovanja in na kopico njegovih zelo očitnih pomanjkljivosti: »Večina zavarovancev doseže pogoje za starostno upokojitev prej kot pogoje za poklicno zavarovanje in se posledično (zaradi upoštevanja dodane dobe pri ugotavljanju pogojev za starostno upokojitev) nikoli ne morejo poklicno upokojiti.

polne. Vojakiškim osebam se na podlagi zakona o obrambi in po našem prepričanju nezakonito prekine delovno razmerje ob izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev. Tako so pripadniki Slovenske vojske prisiljeni v starostno upoko-

jitev z nižjo odmero od polne ter z od 100 do 300 evrov nižjo pokojnino od tiste, do katere bi bili upravičeni ...« Smrkoljeva se na takšen poziv ni utegnila odzvati. Menda ni bila dovolj dolgo v koži finančne ministric. No, v petek je Furs davčnim zavezancem (že) odposlal tako imenovani prvi paket informativnih izračunov dohodnine. ■

SLOVENSKE NOVICE
ISSN 0354-1088

ODGOVORNI UREDNIK **Bojan Budja**
bojan.budja@slovenskenovice.si

NAMESTNICA ODG. UR. **Olga Cvetek**
(desk, Okusi, Nedeljske novice)
olga.cvetek@slovenskenovice.si

ODG. UREDNIK SPLETA **Bojan Budja**

DNEVNA UREDNIKA **Domen Mal**
(desk, Obrati, Nedeljske novice)
Dušan Malovrh
(desk, TT, Nedeljske novice)

UREDNIKI **Jaroslav Jankovič** (Raj doma)
Urška Splichal (Na zdravje)
Rok Tamše (šport, Finale)

CELOSTNA PODOBA **Ermin Medodovič, Jožef Zver**

GLAVNA DIREKTORICA **Irma Gubanec**
DIREKTORICA TRŽENJA **Dragica Grilj**
DIREKTORICA MARKETINGA **Dolores Podbevšek Plemeniti**

TISK **Delo d.o.o.**, Dunajska 5, Ljubljana,
Tiskarsko središče

Izdaja DELO časopisno in založniško podjetje d.o.o., Dunajska 5, 1509 Ljubljana
PRILOGE SUPER 50, ONA, DELO IN DOM, POLET IN VIKEND SO SESTAVNI DEL ČASOPISA.